

**МІЖНАРОДНЕ ПРАВО**

УДК 342.56:342.3

ГАЛУНЬКО А.В.

**ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ  
СЛУЖБИ ДІЛЬНИЧНИХ ІНСПЕКТОРІВ**

У статті проаналізовано адміністративно-правове регулювання органів поліції зарубіжних країн. Відповідно до нормативно-правових актів, які регулюють діяльність поліції досліджуваних країн визначено структуру та основні функції. З'ясовано, що структурам поліції зарубіжних країн притаманна розгалуженість та різноманітність поліцейських систем, а їх функції є подібними до функцій служби дільничних офіцерів України, метою яких є забезпечення прав, свобод і законних інтересів фізичних та юридичних осіб, нормальне функціонування громадянського суспільства і держави.

**Ключові слова:** адміністративно-правове регулювання, дільничний офіцер поліції, поліція, структура, нормативно-правовий акт, правове регулювання, функція.

В статье проанализированы административно-правовое регулирование органов полиции зарубежных стран. Согласно нормативно-правовых актов, регулирующих деятельность полиции исследуемых стран определена структура и основные функции. Выяснено, что структурам полиции зарубежных стран присуща разветвленность и разнообразие полицейских систем, а их функции аналогичны функциям службы участковых офицеров Украины, целью которых является обеспечение прав, свобод и законных интересов физических и юридических лиц, нормальное функционирование гражданского общества и государства.

**Ключевые слова:** административно-правовое регулирование, участковый офицер полиции, полиция, структура, нормативно-правовой акт, правовое регулирование, функция.

The article analyzes the administrative-legal regulation of police agencies of foreign countries. In accordance with the regulations that regulate the activities of the police of the studied countries, the structure and main functions are defined. It is revealed that the structures of the foreign police forces are characterized by the branching and diversity of the police systems, and their functions are similar to the functions of the service of district officers of Ukraine, whose purpose is to ensure the rights, freedoms and legal interests of individuals and legal entities, the normal functioning of civil society and the state.

**Key words:** administrative law, district police officer, police, structure, normative legal act, legal regulation, function.

**Актуальність дослідження.** На сьогодні Україна перебуває в складних політичних, економічних та соціальних умовах, у зв'язку з проведенням АТО на сході країни, що тягне за собою загострення криміногенної ситуації. Беззаконня та антисоціальні настрої ставлять під загрозу національну безпеку нашої держави. Важливу роль в попередженні та недопущенні ускладнень у сфері забезпечення прав, свобод і законних інтересів фізичних та юридичних осіб відіграє Національна поліція, в тому числі і служба дільничних офіцерів. Тому з метою покращення діяльності української поліції було проведено реформу, але в сучасних реаліях її дія є недостатньо

---

© ГАЛУНЬКО А.В. – здобувач (Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»)

результативною, а поліцейськими органами європейських країн після реформ були досягнені істотні ефективні результати в попередженні та профілактиці правопорушень. У зв'язку з цим, важливим є вивчення і глибокий аналіз зарубіжного досвіду в сфері адміністративно-правового регулювання, організації і функцій поліції, якій відводиться головна роль у сфері забезпечення внутрішньої безпеки та охорони громадського порядку будь-якої країни.

**Аналіз останніх досліджень.** Науково-практичною основою для дослідження в цьому напрямі стали загальнотеоретичні наукові праці й розробки А. І. Біласа, В. О. Заросило, В. О. Ільницького, Д. П. Калаянова, А. М. Ключко, С. С. Коломойцева, В. О. Січкара, М. П. Пихтіна, О. Ю. Прокопенко, О. С. Проневича, В. І. Ратушняка, Є. Ю. Соболя, Д. В. Швеця та інших учених.

**Мета статті** – на основі теорії сучасного адміністративного права, аналізу відповідних нормативно-правових вітчизняних і зарубіжних актів, праць вчених та інших джерел, проаналізувати досвід зарубіжних країн у сфері адміністративно-правового регулювання служби дільничних офіцерів.

**Виклад основних положень.** Україна знаходиться на шляху інтеграції до Європейської спільноти. У зв'язку з цим наша держава провела низку реформ у політичній, соціальній, економічній, фінансовій та правоохоронній сферах, і першочергово – в органах внутрішніх справ. В останній час країни Європейського Союзу суттєво змінили правові підстави діяльності поліцейських служб. Наразі вони чітко розмежовані на норми, правила та стандарти, обов'язкові для організації поліцейських служб усіх членів цієї спільноти, та національне поліцейське законодавство, яке притаманне кожній країні Євросоюзу з урахуванням її специфіки. До першої групи належать документи, що регламентують створення європейського поліцейського відомства (рішення Ради від 06 квітня 2009 року про створення Європейського поліцейського відомства (Європол), рішення Ради від 28 лютого 2002 року про створення Євроюсту з метою посилення боротьби з тяжкою злочинністю та ін.). До другої групи належить національне законодавство, що регулює діяльність поліцейських служб кожної країни Європейського Союзу. На підставі цих та інших актів поліція країн Євросоюзу досягла значних успіхів щодо захисту прав громадян, боротьби зі злочинністю, тероризмом та іншими правопорушеннями, використовуючи при цьому різноманітні форми діяльності, головним чином – адміністративно-правові, оскільки службам поліції країн ЄС належать поліцейські (адміністративні) повноваження [1].

В. Ільницький вказав, що початок міжнародного або світового зародження поліції розпочався з прийняттям Кодексу поведінки службовців органів правопорядку прийнятого затвердженою резолюцією Генеральної Асамблеї ООН № 34/169 від 17 грудня 1979 року, яка зазначає у статті 1: службовці органів правопорядку повинні завжди виконувати обов'язки, покладені на них законом, служачи суспільству та захищаючи всіх людей від протиправних діянь, відповідно до високого рівня відповідальності, якої вимагає їх професія. Ці положення можна вважати першим міжнародно закріпленим фундаментом для розвитку поліції та співпраці цих органів між багатьма державами. Стаття 2 зазначає, що при виконанні своїх обов'язків службовці органів правопорядку повинні поважати і захищати людську гідність, підтримувати та захищати права людини стосовно всіх осіб. Стаття розкриває захист тих прав людини, які визначені і захищені національним і міжнародним правом. Резолюція Парламентської Асамблеї Ради Європи № 690 (1979) «Про Декларацію про поліцію» у своїй роботі дійшла висновку, що повна реалізація прав людини і основоположних свобод, гарантованих Європейською конвенцією про права людини та іншими національними та міжнародними документами, має за необхідну основу існування мирного суспільства, яке користується перевагами порядку та публічної безпеки [2, с. 582].

В. Січкара дослідив, що поліція в зарубіжному світі є одним з найстарших державних інститутів, значення якого завжди було і залишається величезним як для суспільства в цілому, так і для всіх без винятку політичних режимів, а термін «поліція» передбачав сукупність справ світського управління (*res politicae*), на відміну від *res ecelesiasticae* – справи церковні. Спочатку термін «поліція» у цьому широкому значенні ввійшов до офіційної мови законодавства. Згодом вчені застосовували його для характеристики певного напрямку, який протягом тривалого часу панував в історії різних держав. Лише протягом останніх менш ніж двох століть в організації та діяльності поліції відбуваються досить суттєві зміни. Спочатку суспільна свідомість не виділяла адміністративної і поліцейської функції держави, ототожнювала їх, згодом у межах управлінських функцій, що поклалися на державу, відбувалася диференціація, і поняття «поліція», (поліцейська функція, діяльність) розглядалося у широкому та вузькому значеннях. Під впливом праць вчених-адміністративістів поліцейська функція у широкому значенні стала іменуватися функцією державного управління (адміністративною функцією держави) [3].

О. Проневич підкреслив, що поняття «поліція» є полісемантичним явищем та базовою категорією сучасної поліцейсько-правової теорії. На різних етапах еволюції середньовічної держави ця категорія вживалася для позначення «стану упорядкованого суспільства», «управління державними справами», «доброго порядку» тощо. Сучасне її розуміння сформувалося в умовах ствердження буржуазної держави під впливом прецедентного за характером «Кройцберг-рішення» Вищого адміністративного суду Пруссії від 14 червня 1882 року, внаслідок чого діяльність поліції як «інструменту примусу, контролю і самостійної державної установи» була обмежена сферою захисту від небезпеки (загрози) для охоронюваного державою суспільного блага, а основним завданням визнано забезпечення публічної безпеки і порядку. Виокремив три основні кваліфікуючі ознаки поліції (міліції), а саме: належність до інститутів державної виконавчої влади (зумовлює її «виконавчу» природу); інтегративний характер, що зумовлює включення до її складу окремих об'єднаних родовим поняттям «поліція» («міліція») спеціалізованих служб (органів) у структурі відповідального за забезпечення внутрішньої (публічної) безпеки профільного міністерства (визначає організаційний аспект); належність до правоохоронної системи, суб'єкти якої уповноважені державою на примусове припинення посягань на права і свободи громадян, а також чинний правопорядок («силовий» компонент) [4].

Д. Калайанов з'ясував, що в сучасному розумінні термін «поліція» почали вживати порівняно недавно. Етимологічно слово «поліція» пов'язане із грецьким «polis» тобто місто, а термін «politia» означає уряд міста й порядок, що воно повинне забезпечувати. Тривалий час термін «поліція» використовувався у французькій мові для позначення комплексу адміністративно-управлінських заходів уряду. Перетворення поліції на орган забезпечення й охорони правопорядку в державі відбулося в епоху абсолютизму [1].

Адміністративно-правове регулювання діяльності дільничного офіцера поліції – це сукупність нормативно-правових актів, які регламентують діяльність дільничного у сфері запобігання правопорушенням, виявлення, припинення правопорушень, притягнення винних до адміністративної, кримінальної відповідальності, розгляду звернень громадян, а також виявлення й усунення причин та умов, що сприяють правопорушенням [5].

Основним документом адміністративно-правового регулювання діяльності дільничного офіцера поліції в Україні виступає Конституція України, де зазначається, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю [6]. Основні функції дільничного офіцера поліції регламентуються Наказом Міністерства Внутрішніх Справ України «Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції», а саме: 1) здійснення профілактичної роботи, спрямованої на запобігання вчиненню кримінальних та інших правопорушень; 2) виявлення причин та умов, що призводять до вчинення кримінальних та адміністративних правопорушень, ужиття у межах компетенції заходів для їх усунення; 3) ужиття заходів для запобігання вчиненню насильства в сім'ї та його припинення; 4) здійснення своєчасного реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події; 5) у випадках, визначених законом, здійснення провадження у справах про адміністративні правопорушення, прийняття рішення про застосування адміністративних стягнень та забезпечення їх виконання; 6) доставляння у випадках і порядку, визначених законом, затриманих осіб, підозрюваних у вчиненні кримінального правопорушення, та осіб, які вчинили адміністративне правопорушення; 7) ужиття всіх можливих заходів для надання невідкладної, зокрема домедичної і медичної, допомоги особам, які постраждали внаслідок кримінальних чи адміністративних правопорушень, нещасних випадків, особам, які опинилися в ситуації, небезпечній для їхнього життя чи здоров'я, а також особам, які постраждали від торгівлі людьми; 8) ужиття заходів для запобігання вчиненню насильства в сім'ї та його припинення; 9) здійснення контролю за дотриманням фізичними та юридичними особами спеціальних правил та порядку зберігання і використання зброї, спеціальних засобів індивідуального захисту та активної оборони, боєприпасів, вибухових речовин і матеріалів, інших предметів, матеріалів та речовин, на які поширюється дозвільна система; 10) взаємодія відповідно до законодавства у межах контрольованих прикордонних районів з дільничними інспекторами прикордонної служби щодо проведення превентивних заходів з протидії нелегальній міграції та іншій протиправній діяльності на державному кордоні, отримання інформації про шляхи проникнення та накопичення контрабандних товарів, а також мешканців населених пунктів, розташованих поблизу державного кордону, які здійснюють незаконні операції з переміщення товарів; 11) вжиття заходів для забезпечення публічної безпеки і порядку під час примусового виконання судових рішень і рішень інших органів (посадових осіб),

а також заходів, спрямованих на усунення загроз життю та здоров'ю державних виконавців, приватних виконавців та інших осіб, які беруть участь у вчиненні виконавчих дій, здійснення приводу у виконавчому провадженні; 12) участь у межах повноважень, передбачених законом, у здійсненні заходів, спрямованих на соціальну адаптацію осіб, які звільнилися з місць позбавлення волі [7]. Також адміністративна діяльність дільничних офіцерів поліції урегульована Законом України «Про національну поліцію» та низкою інших нормативно-правових актів тощо.

Наразі Україна має брати до уваги міжнародні стандарти адміністративно-правового регулювання у сфері діяльності поліцейських та використовувати досвід зарубіжних країн, які мають позитивний розвиток та успішне реформування правоохоронних органів, таких як:

Польща. Єдиним нормативно-правовим актом, де регламентовані основні питання організації та діяльності поліції є Закон «Про поліцію» прийнятий Сеймом 6 квітня 1990 року. Згідно статті 2 поліція складається з таких блоків: кримінальна поліція, слідча поліція, внутрішня, профілактична і допоміжна поліція в організаційній, матеріально-технічній та технічній сферах. Поліція включає в себе судову поліцію. Детальний обсяг завдань та принципів організації судової міліції визначається міністром, відповідальним за внутрішні справи, за погодженням з міністром, відповідальним за правосуддя. Поліція також включає: вища поліція, навчальні центри та поліцейські школи; окремі департаменти та підрозділи антитерористичної профілактики; науково-дослідні інститути. Функціями поліції відповідно до статті 1 є: 1) захист життя та здоров'я людей та майна від незаконних нападів, що порушують ці товари; 2) охорона громадської безпеки та порядку, в тому числі забезпечення миру в громадських місцях та засобах громадського транспорту та громадського транспорту, у дорожньому русі та в водах, призначених для загального користування; 3) ініціювання та організація заходів, спрямованих на запобігання вчиненню правопорушень і злочинних явищ і співробітництва в цій галузі з державними органами, органами місцевого самоврядування та громадськими організаціями; 3а) проведення антитерористичної діяльності в сенсі Закону від 10 червня 2016 року про антитерористичну діяльність (Журнал законів, пункт 904 та 1948); 4) виявлення злочинів та правопорушень та переслідування їх виконавців; 4а) охорона об'єктів, що становлять місце членів Ради міністрів, за винятком приміщень для міністра національної оборони і міністра юстиції, призначеного міністром, відповідальним за внутрішні справи; 5) нагляд за спеціалізованими збройними захисними формуваннями в межах, визначених окремими нормативними актами; 6) контроль за дотриманням порядку та адміністративних положень, пов'язаних із громадською діяльністю, або в силі у громадських місцях; 7) співробітництво з поліцією інших держав та їх міжнародних організацій, а також з органами та установами Європейського Союзу на основі міжнародних угод та угод та окремих положень; 8) збір, обробка та передача кримінальної інформації. Поліція також виконує завдання, що впливають з положень законодавства Європейського Союзу, а також міжнародних угод та домовленостей на умовах і в межах, визначених у ній. Поліція виконує завдання, що випливають із Закону від 9 березня 2017 року про систему моніторингу дорожнього і залізничного транспорту [8].

Швеція. Відповідно до Конституції 1975 року, влада у Швеції поділяється на законодавчу (в особі короля і парламенту), виконавчу (в особі короля через його міністрів) та судову (суди). Парламент відповідає за законодавчу діяльність і таким чином встановлює рамки діяльності поліції. В свою чергу поліція підпорядковується міністру юстиції, який наділений повноваженнями у сфері організації її діяльності. Вказані функції він реалізує через головного комісара національної поліції Швеції, Комісара поліції у м. Стокгольм та начальників поліції на містах. Крім того, поліція Швеції тісно взаємодіє з місцевою владою та громадянами з метою виконання покладених на неї завдань [9].

Згідно з Положенням про національну поліцію і національну службу безпеки 1998 року поліцейський апарат складається з: начальника національної поліції, начальника служби безпеки поліції, заступника начальника служби безпеки поліції, начальника поліції, суперінтенданта поліції, старшого суперінтенданта, співробітника поліції, комісара поліції, інспектора поліції і констебля поліції [10].

Основні завдання та функції регламентує «Поліцейський акт» 1997 року є: 1) запобігання, запобігання та виявлення злочинних дій та інших порушень громадського порядку або порушень безпеки; 2) моніторинг громадського порядку та безпеки та втручання в разі порушення; 3) розслідування та судове переслідування злочинів, які підлягають державному обвинувачуванню; 4) забезпечення громадського захисту, інформації та іншої допомоги, коли така допомога може надаватися поліцією; 5) завершення заходів, які надходять до поліцейського відділення відповідно до спеціальних положень [11].

Естонія. Однією з ефективних реформ органів поліції на пострадянському просторі є досвід реформування поліції Естонської Республіки. Національні поліцейські органи тут були сформовані у процесі розпаду СРСР, коли був прийнятий Закон «Про поліцію» від 20 вересня 1990 року [12].

Структура поліції Естонії складається з: відділів поліції; поліцейської ради; поліцейські префектури; національні спеціалізовані поліцейські органи (центральна кримінальна поліція, поліція безпеки, центр криміналістики та криміналістики). Поліція відповідно до їх функцій: 1) допомагає громадянам у межах своєї компетенції; 2) захищає життя, здоров'я, честь і гідність громадян, майно та майно від незаконних нападів та інших загроз; 3) забезпечує процедуру в громадських місцях: у разі правопорушень вони повинні бути негайно припинені та вживати відповідних заходів; 4) отримує та реєструє вхідну інформацію про правопорушення та інші події, негайно вживає заходів для попередження, стримування та виявлення правопорушень; 5) ініціює кримінальні справи, проводить досудове слідство та виконує інші обов'язки, що випливають із кримінально-процесуального законодавства; проводить експертні та криміналістичні дослідження; 6) виконує рішення та судові накази в межах своєї юрисдикції, здійснює затримання, короточасне позбавлення волі та вислання, спостерігачів та засуджених та затриманих; 7) забезпечує права та законні інтереси осіб, які були передані в міліцію, при необхідності надає медичну допомогу, забезпечує попереднє пояснення щодо призначення та реагування поліції; 8) бере участь у запобіганні правопорушенням, наркоманії, вживання алкоголю та іншої антисоціальних проявів; 9) сприяє соціальній адаптації засуджених осіб; 10) веде провадження у справах про адміністративні правопорушення; 11) шукає зниклих осіб, осіб, незаконно присутніх в Естонії, та інших осіб у порядку, встановленому законами та іншими законодавчими актами; 12) захищає резиденції іноземних посольств та послів; контролює об'єкти, призначені урядом Республіки; 13) регулює рух та здійснює моніторинг руху, перевіряє стан доріг, вулиць, пристроїв контролю руху та транспортних засобів; 14) перевіряє дотримання встановлених правил при відкритті та експлуатації об'єктів під його наглядом; 15) перевіряє паспорт та дотримання правил реєстрації та виїзду громадян; 16) контролює законність перебування та роботи в Естонії іноземними громадянами та особами без громадянства; 17) інформує органи державної влади та місцевого самоврядування про становище злочинів, нещасних випадків, пожеж, катастроф, стихійних лих та інших надзвичайних подій та вживає необхідних заходів для усунення їх наслідків, для порятунку та допомоги людям; надає допомогу особам, які постраждали внаслідок правопорушень або які перебувають у непридатному стані; 18) забезпечує, щоб предмети та документи передані поліції, були збережені і повернуті законному власнику; 19) бере участь у охороні природного середовища, природних ресурсів та об'єктів; 20) виконує інші обов'язки, покладені на неї відповідно до закону чи законодавства [13].

Угорщина. В Угорщині питання щодо структури та функцій поліції врегульовані законом про поліцію, прийнятим 1994 року, де організаційно угорська поліція поділена на такі служби: основні – кримінальна поліція; поліція охорони громадського порядку; дорожня поліція; адміністративна поліція; поліція охорони осіб і власності; спеціальні підрозділи боротьби з тероризмом, безпеки аеропортів, вибухотехнічна служба; поліцейські війська, служба фельд'єгерського зв'язку; допоміжні підрозділи – економічний, інформаційних технологій, кадрової роботи, офіційних послуг, юридичний, медичний, секретаріат [12]. А функціями угорської поліції є: 1) запобігання злочинності, моніторинг злочинної ситуації в Угорщині, виявляє ризики вчинення злочинів, аналізує, оцінює, контролює та передає інформацію, необхідну для запобігання злочинам; 1а) виявлення злочинів в економічній сфері та повернення доходів, одержаних злочинним шляхом; 2) запобігання та виявлення правопорушень; 3) виконує офіційні обов'язки, пов'язані з виробництвом, розповсюдженням та використанням певних пристроїв та матеріалів, небезпечних для громадської безпеки; 4) здійснює державні повноваження та правоохоронні обов'язки; 5) забезпечення виконання правоохоронних завдань, пов'язаних із підтримкою громадського порядку; 6) забезпечує надання особистих завдань захисту; 6а) захищає життя та фізичну недоторканність статутних осіб, які особливо важливі в Угорщині; 7) уповноважує та контролює діяльність особистого та майнового захисту та приватних детективів; 7а) уповноважує ввезення в країну служби вогнепальної зброї та боєприпасів за відсутності іншого міжнародного договору; 8) виконує обов'язки щодо виконання покарань; 9) забезпечує надзвичайні заходи, надзвичайні ситуації, загрози тероризму, непередбачені напади, а у випадку надзвичайної ситуації та у випадку несподіваного нападу сприяють витісненню державної кордону збройними чи збройними особами, а також захоплення та роззброєння його; 10) запобігає, виявляє, перериває незаконне перетинання державного кордону, бере участь у запобіганні нелегальній імміграції; 11) контро-

лює транзит осіб та транспортних засобів, що проходять через державний кордон, включаючи митний контроль, забезпечує порядок пунктів пропуску та здійснює роботу пунктів пропуску, а також виконання завдань, пов'язаних з їх підтримкою та розвитком [14].

Чехія. Національна поліція Чеської Республіки – єдина в країні служба, у винятковому віданні якої знаходяться всі питання громадської безпеки та розслідувань кримінальних злочинів. Входить в систему Міністерства внутрішніх справ. Регіональні або міські поліцейські органи, перед якими стояли б подібні завдання, у нас відсутні. Виняток становлять муніципальні інспектори поліції, відповідальні за дорожній рух і правопорядок в окремих муніципалітетах. Однак слід зазначити, що інспектора поліції в муніципалітетах не володіють правами на арешт і розслідування злочинів. Структура чеської поліції знаходиться в повній відповідності з адміністративним поділом країни. Вона має в своєму розпорядженні 8 регіональних та 86 окружних управлінь. Очолює цю найважливішу службу з охорони і забезпечення правопорядку Президент поліції. У його прямому підпорядкуванні 4 заступники і 8 регіональних управлінь. Кожне управління у своєму розпорядженні власні оперативним центром, судовою лабораторією, а також відділами кадрів, постачання та охорони здоров'я. Регіональним управлінням підпорядковане 86 названих вище окружних управлінь. Останні в свою чергу об'єднують в собі 620 місцевих поліцейських підрозділів [15].

Відповідно до закону про поліцію Чехії від 17 липня 2008 року чеська поліція має такі функції: 1) співробітники поліції повинні дотримуватися правил ввічливості та поважати честь і гідність як самих осіб, так і їх власних; 2) у разі загроз або порушень внутрішнього порядку та безпеки, працівник поліції зобов'язаний здійснювати дії в межах своєї юрисдикції або вживати інших заходів, що не суперечать закону; 3) гарантувати, що внаслідок дій поліцейських ніхто не постраждає; 4) поліція, виконуючи свої завдання, співпрацює з збройними силами, силами безпеки та іншими державними органами, а також з юридичними та фізичними особами; 5) забезпечення безпеки об'єктів, приміщень та осіб, що охороняються; 6) запобігання злочинам та соціально патологічним явищам; 7) освітня діяльність у сфері внутрішнього порядку та безпеки; 8) надання підтримки, догляду та допомоги жертвам злочинності; 9) запобігання та врегулювання наслідків кризових ситуацій; 10) здійснюють роботу з правопорушниками та особами, що мають соціально патологічну або подібну поведінку з ризиком [16].

Як бачимо, у структурі правоохоронних органів вищевказаних країн складно виокремити саме службу дільничних офіцерів поліції, адже назви різних служб здебільшого асоціюються з різноманітними правоохоронними функціями. Так, наприклад, у Польщі це кримінальна поліція, слідча поліція, внутрішня, профілактична і допоміжна поліція, судову поліція; в Естонії є центральна кримінальна поліція, поліція безпеки; в Угорщині – поліція охорони громадського порядку, дорожня поліція, адміністративна поліція, поліція охорони осіб і власності, спеціальні підрозділи боротьби з тероризмом, безпеки аеропортів, вибухотехнічна служба, поліцейські війська, служба фельд'єгерського зв'язку.

**Висновки.** Отже, в ході дослідження ми з'ясували, що: між структурами поліції в країнах, які були представлені в нашому дослідженні є спільні риси, а саме багатоманітність поліцейських систем та наявність поліцейських органів у різних міністерствах і відомствах; функції які виконують дільничні офіцери поліції в Україні є подібними до функцій правоохоронних органів досліджуваних країн, всі вони спрямовані, на запобігання вчиненню кримінальних та інших правопорушень та здійснення превентивної та профілактичної діяльності, захист життя та здоров'я фізичних осіб і публічній безпеці тощо. Вважаємо за необхідність й надалі вивчати досвід розвинутих, правових, демократичних зарубіжних країн у сфері адміністративно-правового регулювання діяльності органів поліції з метою покращення здійснення адміністративної діяльності та належного виконання правоохоронних функцій Національною поліцією України, в тому числі і служби дільничних офіцерів.

#### Список використаних джерел:

1. Калаянов Д. Поліція ЄС та використання її досвіду в адміністративній діяльності органів внутрішніх справ України: теорія і практика: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2010. 44 с.
2. Ільницький В. Європейський досвід правового регулювання адміністративно-процесуальної діяльності органів Національної поліції. *Молодий вчений*. 2016. № 12 (39). С. 581–586.
3. Січкач В. Використання досвіду поліції зарубіжних країн в діяльності міліції України по забезпеченню прав та свобод людини (організаційно-правовий аспект): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Ірпінь, 2007. 20 с.

4. Проневич О. Організаційно-правові засади діяльності поліції(міліції) Німеччини, Польщі та України: порівняльно-правовий аналіз): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Харків, 2011. 33 с.
5. Ключко А. Особливості правового регулювання діяльності дільничних офіцерів поліції. *Адміністративне право і процес*. 2017. № 3. С. 131–134.
6. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
7. Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції: Наказ Міністерства Внутрішніх Справ України від 28.07.2017 № 650. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1041-17>
8. USTAWA O POLICJI&. URL: <https://ustawaopolicji24.pl>
9. Пихтін М. Організаційно-правові основи діяльності поліції Швеції(порівняльно-правовий аналіз): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2009. 22 с.
10. Behörighet som polisman. URL: <https://lagen.nu/2014:1104#R1>
11. Polislag (1984:387). URL: [https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/polislag-1984387\\_sfs-1984-387](https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/polislag-1984387_sfs-1984-387)
12. Білас А. Правоохоронна діяльність країн ЄС: порівняльно-правове дослідження: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2016. 21 с.
13. Politseiseadus. URL: <https://www.riigiteataja.ee/akt/1027499>
14. Törvénya Rendőrségről. 1994. évi XXXIV. URL: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99400034.TV>
15. Полиция в Чехии. URL: <https://www.megatour.cz/news/poleznoje/policiya-v-chexii/>
16. ZAKON o Policii České republiky ze dne 17. července 2008. URL: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>

УДК 341.1

ГОЛОБУТОВСЬКИЙ Р.З.

#### ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ В ОРГАНАХ СУДОВОЇ ВЛАДИ: ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ

Статтю присвячено дослідженню окремих аспектів правового регулювання публічної служби в органах судової влади в світлі аналізу зарубіжного досвіду. Розглядається вплив різних факторів на ефективність правового регулювання проходження публічної служби в органах судової влади. Аналізується законодавче закріплення та особливості проходження окремих етапів публічної служби суддею в інших країнах.

**Ключові слова:** суддя, служба, судова влада, публічна служба, законодавство.

Статья посвящена исследованию отдельных аспектов правового регулирования публичной службы в органах судебной власти в свете анализа зарубежного опыта. Рассматривается влияние различных факторов на эффективность правового регулирования прохождения публичной службы в органах судебной власти. Анализируется законодательное закрепление и особенности прохождения отдельных этапов публичной службы судьей в других странах.

**Ключевые слова:** судья, служба, судебная власть, публичная служба, законодательство.